

Михаленко Діана
Житомирський державний
Технологічний університет
Науковий керівник:
к.і.н., доц. Шпиталенко Г.А.

РОЛЬ ТРУДОВОГО ПРАВА В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОГРЕСУ СУСПІЛЬСТВА

Тільки достатньо підготовлений у правовому плані, високоморальний спеціаліст може орієнтуватися у правовій політиці своєї держави і суворо дотримуватись принципу законності у своїй діяльності.

Досліджуючи проблему ролі та місця трудового права в забезпеченні організації та прогресу суспільства варто звернутись до законодавства України і, зокрема, щодо визначення поняття „трудове право”. Згідно Кодексу законів про працю України трудове право регулює трудові відносини між працівниками і власником підприємств, установ і організацій незалежно від форми, виду діяльності та галузевої належності.

Основні трудові права людини і гарантії їх реалізації закріплює Конституція України.

Трудове право України відіграє важливу роль у організації суспільних відносин, це можна стверджувати, спираючись на ряд функцій трудового права.

Регулюючи трудову діяльність громадян, трудове право активно впливає на виробництво і тим самим виконує економічну та виробничу функції. Саме через трудові відносини реалізуються виробничі програми, створюються і збільшуються народне багатство і фонди матеріального забезпечення працюючих.

Трудове право України активно впливає на соціальні чинники розвитку суспільства. Соціальну сферу суспільного життя становлять переважно відносини по становищу людей в суспільстві, тобто відносини соціальної рівності, співпраці, ступеня розвитку особистості, ставлення до власності тощо. Трудове право, регулюючи відносини по застосуванню праці, стає важливим чинником розвитку суспільних відносин.

В трудовому праві України знаходять закріплення принципи соціальної справедливості, подальшого розвитку засад рівності, стимулювання прогресивних змін в умовах і змісті праці, створення оптимальної організації праці на виробництві, сприятливих умов для залучення робочої сили до праці і розвитку особи працівника, стимулювання трудової та громадської активності, забезпечення гарантій зайнятості в здійсненні трудових відносин. Кожен з цих напрямів соціальної дії трудового права підкріплюється відповідними правовими нормами.

Основою соціальної сфери є забезпечення працею, оскільки соціальні відносини формуються, відтворюються і проявляються в праці, хоч вони охоплюють і інші сфери життя. Саме тому трудове право має найбільш широкі можливості впливати на соціальне життя шляхом, як встановлення правового і фактичного статусу особи, яка вступила в трудові відносини, так і безпосереднього регулювання суспільних трудових і пов'язаних з ними відносин.

Трудове право є важливим чинником виховання і розвитку здібностей працівників. Його норми не тільки вмщують належну інформацію, а й забезпечують закріплення організаційно-правових форм як трудової, так і інших видів діяльності. Право визначає обов'язкову поведінку працюючих, а також встановлює певний комплекс правових засобів, що забезпечують сумлінне ініціативне ставлення робітників і службовців до виконання своїх трудових обов'язків.

Норми трудового права містять правила належної поведінки працівника в процесі спільної праці. Завдяки цим нормам у працюючих формується певна правосвідомість.

Тому можна вважати, що правове виховання нормами законодавства про працю здійснюється шляхом переконання, стимулювання, контролю за додержанням законодавства. Досягнення суспільством в майбутньому відповідного рівня розвитку, перетворення характеру, змісту та умов праці на підставі зростання її продуктивності об'єктивно вирівнюють становище працюючих і роблять непотрібними значну кількість ланок диференційованих переваг.